

**SYLLABUS EFFECTIVE FROM ACADEMIC YEAR 2025-26**

**TYBA SEM-6, ECONOMICS**

**PROGRAMME NAME: TYBA SEM-6,**

**CREDIT: 4**

મેજર: સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર- પેપર-24

અભ્યાસક્રમ

[Subject Code for Major-Paper-24 -2501001206030703]

[Subject Code for Minor-Paper 6 B 2501001206047704 ]

ઉદ્દેશો:

1. વ્યવસાયિક નિર્ણયો માટે અર્થશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતોનો ઉપયોગ શીખવવો.
2. ઉત્પાદન અને ખર્ચ સંબંધિત ખ્યાલોની સમજ વિકસાવવી.
3. કિંમત નિર્ધારણની વિવિધ નીતિઓ અને અવલોકનશીલતાનું મહત્વ સમજાવવું.
4. સમતૂટ વિશ્લેષણ દ્વારા વ્યવસાયના જોખમો અને નફાકારકતાનું મૂલ્યાંકન કરવું.

મૂડી અંદાજપત્ર અને નફા વિશ્લેષણ દ્વારા લાંબા ગાળાના રોકાણ નિર્ણયો માટે શૈક્ષણિક આધાર પૂરું પાડવું.

અભ્યાસક્રમના પરિણામો (Course (Subject) Outcomes):

આ અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કર્યા પછી, વિદ્યાર્થીઓ નીચે મુજબ કરી શકશે:

1. સંચાલકીય સંદર્ભોમાં ઉત્પાદન અને ખર્ચ વિશ્લેષણના મુખ્ય ખ્યાલો સમજી શકશે.
2. વ્યવહારિક વ્યાપારિક વાતાવરણમાં વિવિધ ભાવ પદ્ધતિઓ અને આવક માળખાનું વિશ્લેષણ કરી શકશે.
3. ગ્રાફ અને સૂત્રોનો ઉપયોગ કરીને સમતૂટ બિંદુની ગણતરી અને અર્થઘટન કરી શકશે.
4. મૂડી અંદાજપત્રની પદ્ધતિઓ જેમ કે પેબેક પીરિયડ, NPV અને IRR વગેરેનું મૂલ્યાંકન કરી શકશે.
5. ઉદ્યોગસાહસિકતા અને જોખમ-વહનનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે નફાના સિદ્ધાંતોને સમજી શકશે અને લાગુ કરી શકશે.
6. આર્થિક સાધનોનો ઉપયોગ કરીને સંચાલકીય નિર્ણય લેવા માટે નિર્ણાયક વિચારસરણીનો વિકાસ થશે.

અભ્યાસક્રમ

**એકમ-1: ઉત્પાદન વિશ્લેષણ**

**25%**

- બિનપ્રમાણસર ઉત્પાદનનો નિયમ, સમ ઉત્પાદન રેખાઓ (અર્થ, ઉદાહરણ, આકૃતિ, ધારણાઓ અને લાક્ષણિકતાઓ), સીમાંત અવેજીના ઘટતા દરનો નિયમ, સમ ખર્ચ રેખાઓ (અર્થ, ઉદાહરણ, આકૃતિ, ધારણાઓ અને લાક્ષણિકતાઓ), ઉત્પાદનના સાધનોનું ન્યૂનતમ ખર્ચ સંયોજન(ઉત્પાદકની સમતુલા), વિસ્તરણ પથ, રિજ રેખાઓ (Ridge Lines).

**એકમ-2: કિંમત નિર્ધારણ અને આવક વિશ્લેષણ**

**25%**

- કિંમત નિર્ધારણ: કિંમત નિર્ધારણનો અર્થ, કિંમત નિર્ધારણને અસર કરતા પરિબળો, કિંમત નિર્ધારણની નીતિઓ(પ્રવેશ કિંમત નીતિ, સ્કિમિંગ કિંમત નીતિ, પ્રતિસ્પર્ધા કિંમત નીતિ, ગતિશીલ કિંમત નીતિ, ખર્ચ વત્તાની કિંમત નીતિ), કિંમત નિર્ધારણ નીતિનું મહત્વ.
- આવક વિશ્લેષણ: આવકનો અર્થ, આવકના ખ્યાલો: કુલ આવક, સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવક, ચોખ્ખી આવકનો અર્થ, સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવક વચ્ચેનો સંબંધ.

**એકમ-૩: સમતૂટ વિશ્લેષણ****25%**

- સમતૂટ બિંદુનો અર્થ, સમતૂટ બિંદુનું નિર્ધારણ(ભૌતિક એકમોના સંદર્ભમાં સમતૂટ બિંદુનું નિર્ધારણ અને આલેખ, નાણાકીય મૂલ્યના સંદર્ભમાં સમતૂટ બિંદુનું નિર્ધારણ અને આલેખ, સમતૂટ વિશ્લેષણની ધારણાઓ, સમતૂટ વિશ્લેષણના ઉપયોગો, સમતૂટ વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ.

**એકમ-૪: મૂડી અંદાજપત્ર અને નફા વિશ્લેષણ****25%**

- મૂડી અંદાજપત્ર: મૂડીનો અર્થ, મૂડીના સ્વરૂપ(પ્રકાર), મૂડીની ઉપયોગિતા, મૂડી અંદાજપત્રનો અર્થ, મૂડી અંદાજપત્રની લાક્ષણિકતાઓ, મૂડી અંદાજપત્રની મહત્વ, મૂડી અંદાજપત્ર તૈયાર કરવાની પ્રક્રિયા, મૂડી અંદાજપત્ર મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓ(વિગતવાર), મૂડી અંદાજપત્રની મર્યાદાઓ.
- નફા વિશ્લેષણ: નફાનો અર્થ, નફાના વિવિધ ખ્યાલો, નફાના સિદ્ધાંતો (શૂંઘિટરનો નફાનો નવપ્રવર્તનનો સિદ્ધાંત, કલર્કનો નફાનો ગતિશિલતાનો સિદ્ધાંત, એફ.બી. હોલેનો નફાનો જોખમનો સિદ્ધાંત), નફાને અસર કરતા પરિબલો.

**Reference List:**

1. ત્રિવેદી, એચ.કે. (2001). *અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો(મૂલ્ય અને વહેંચણી)*. યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
2. અમીન, આર.કે. (2000). *મૂલ્યના સિદ્ધાંતો(3<sup>rd</sup> ed.)*. યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
3. લાલ, બસંત (2017). *પ્રબંધકીય અર્થશાસ્ત્ર(1<sup>st</sup> ed.)*. અર્પણ પબ્લિકેશન.
4. Ahuja, H. L. (2022). *Managerial economics* (9th ed.). S. Chand Publishing.
5. Dwivedi, D. N. (2021). *Managerial economics* (9th ed.). Vikas Publishing House.
6. Keat, P. G., Young, P. K. Y., & Erfle, S. (2013). *Managerial economics: Economic tools for today's decision makers* (7th ed.). Pearson Education.
7. Mehta, P. L. (2013). *Managerial economics: Analysis, problems, cases* (15th ed.). Sultan Chand & Sons.
8. Mote, V. L., Paul, S., & Gupta, G. S. (2017). *Managerial economics: Concepts and cases* (2nd ed.). Tata McGraw-Hill Education.
9. Truett, L. J., & Truett, D. B. (2011). *Managerial economics: Analysis, problems, cases* (8th ed.). John Wiley & Sons.
10. Varshney, R. L., & Maheshwari, K. L. (2014). *Managerial economics* (20th ed.). Sultan Chand & Sons.

**SYLLABUS EFFECTIVE FROM ACADEMIC YEAR 2025-26**

**TYBA SEM-6, ECONOMICS**

**PROGRAMME NAME: TYBA SEM-6,**

**CREDIT: 4**

**MAJOR: Managerial Economics PAPER-24**

**Syllabus** [Subject Code for Major-Paper-24 -2501001206030703]

**Objectives:** [Subject Code for Minor-Paper 6 B 2501001206047704 ]

1. To teach the application of economic principles to business decisions.
2. To develop an understanding of concepts related to production and costs.
3. To explain the various pricing policies and the importance of observability.
4. To assess business risks and profitability through break-even analysis.
5. To provide an educational basis for long-term investment decisions through capital budgeting and profit analysis.

**Course (Subject) Outcomes:**

After completing this course, students will be able to:

1. Explain core concepts of production and cost analysis in managerial contexts.
2. Analyze different pricing methods and revenue structures in practical business environments.
3. Calculate and interpret break-even point using graphs and formulas.
4. Evaluate capital budgeting techniques such as Payback Period, NPV, and IRR.
5. Understand and apply theories of profit to assess entrepreneurship and risk-bearing.
6. Develop critical thinking for managerial decision-making using economic tools.

**Syllabus**

**Unit-1: Production Analysis**

**25%**

- Law of variable proportion, Iso quant(product) curve (meaning, example, diagram, assumptions and characteristics), Marginal Rate of Technical Substitution, Iso cost curve (meaning, example, diagram, assumptions and characteristics), Least Cost (or Optimum) Factor combination (Producer's equilibrium), Expansion path, Ridge lines.

**Unit-2: Pricing and Revenue Analysis**

**25%**

- Pricing: Meaning of pricing, factors affecting pricing, pricing policies (Penetration pricing policy, Skimming pricing policy, Competitive pricing policy, Dynamic pricing policy, Cost plus pricing policy), importance of pricing policy.

- Revenue Analysis: Meaning of revenue, concepts of revenue: total revenue, average revenue and marginal revenue, meaning of net revenue, relationship between average revenue and marginal revenue.

### **Unit-3: Break-even Analysis**

**25%**

- Meaning of break-even point, determination of break-even point (determination and graph of break-even point in terms of physical units, determination and graph of break-even point in terms of monetary value), assumptions of break-even analysis, uses of break-even analysis, limitations of break-even analysis.

### **Unit-4: Capital Budgeting and Profit Analysis**

**25%**

- Capital Budgeting: Meaning of Capital, Types of Capital, Usefulness of Capital, Meaning of Capital Budgeting, Characteristics of Capital Budgeting, Importance of Capital Budgeting, Process of Preparing Capital Budget, Methods of Capital Budget Evaluation (In detail), Limitations of Capital Budgeting.
- Profit Analysis: Meaning of Profit, Different Concepts of Profit, Profit Principles (Schumpeter's innovation theory of profit, Clerk's dynamic theory of profit, F.B. Hawley's theory of risk of profit), Factors Affecting Profit.

### **Reference List:**

1. ત્રિવેદી, એચ.કે. (2001). *અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો(મૂલ્ય અને વહેંચણી)*. યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
2. અમીન, આર.કે. (2000). *મૂલ્યના સિદ્ધાંતો(3<sup>rd</sup> ed.)*. યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
3. લાલ, બસંત (2017). *પ્રબંધકીય અર્થશાસ્ત્ર(1<sup>st</sup> ed.)*. અર્પણ પબ્લિકેશન।
4. Ahuja, H. L. (2022). *Managerial economics* (9th ed.). S. Chand Publishing.
5. Dwivedi, D. N. (2021). *Managerial economics* (9th ed.). Vikas Publishing House.
6. Keat, P. G., Young, P. K. Y., & Erfle, S. (2013). *Managerial economics: Economic tools for today's decision makers* (7th ed.). Pearson Education.
7. Mehta, P. L. (2013). *Managerial economics: Analysis, problems, cases* (15th ed.). Sultan Chand & Sons.
8. Mote, V. L., Paul, S., & Gupta, G. S. (2017). *Managerial economics: Concepts and cases* (2nd ed.). Tata McGraw-Hill Education.
9. Truett, L. J., & Truett, D. B. (2011). *Managerial economics: Analysis, problems, cases* (8th ed.). John Wiley & Sons.
10. Varshney, R. L., & Maheshwari, K. L. (2014). *Managerial economics* (20th ed.). Sultan Chand & Sons